

Javaslat a

„Pápai Huszár Egyesület”

települési/tájegységi/ágazati¹

értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Pusztai Tamás

Pápa, 2020. október 19.

(P. H.)

---

¹ Kérjük, húzza alá a megfelelőt.

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve: **Pusztai Tamás**
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: **Pusztai Tamás**
Levelezési cím: **8511 Pápa, Laki u. 16.**
Telefonszám: **+36-20/235-7881**
E-mail cím: **huszar@papaihuszar.hu**

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: **Pápai Huszár Egyesület**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása:²:

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

A szakterületi besorolás indokolása: Az egyesület fő célkitűzése a magyar katonai hagyományok ápolása, ezzel erősítve a magyarságtudatot, a hazaszeretet érzését, a nemzeti értékek megbecsülését, valamint hozzájárulni a honvédelmi neveléshez.

3. A nemzeti érték a magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó érték:

- igen
amely nemzetiség:³

x nem

4. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: **Pápa**

5. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

- x települési**   tájegységi   ágazati

amely értéktár neve: **Pápa Város Önkormányzata Települési Értéktára**

6. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása, a megjelölt szakterületi kategória indokolása (amennyiben nemzetiséghez kapcsolódó érték, a nemzetiségi vonatkozások, a nemzetiséghez való kötődés bemutatása):

---

² Egy szakterületenkénti kategória megjelölése lehetséges.

³ Kérjük, jelölje és nevezze meg, amennyiben magyarországi együtt élő népekhez, az államalkotó tényezőként elismert nemzetiségekhez kapcsolódó az érték.

A 7-ES HONVÉDHUSZÁROK EMLÉKÉNEK ŐRIZŐI

Gyermekkorunk áhított példaképe volt a gyönyörű, zsinóros ruhában feszítő, fényes karddal felszerelt lovas katona. Sokat olvashattunk a történelemben játszott szerepükről és dicsőségükről. A nagyszüleink még találkozhattak személyesen olyan hősökkel, akik átérték a Nagy Háború borzalmait, ahol az utolsó, igazi lovas rohamok zajlottak.

1884-től a Magyar királyi 7. honvéd huszárezred parancsnoksága és I. osztálya Pápan állomásozott. 1914. augusztus 17-én Gorodok-Satanownál a vörös ördögök utolsó nagy lovasrohama tragédiába torkollott. Az érsekújvári II. osztály csaknem teljesen megsemmisült. A harmincas években a tiszteletükre emelt emlékműnél a II. világháborúig minden évben megemlékeztek az ezred szomorú végnapjairól. Azután sok-sok éven keresztül csak az idő és a moha szürkése borította az emlékművet, na és néha egy-egy odacsempészett virágszál.

Elsősorban az ő tiszteletükre, dicsőségük és emléküik megőrzésére, de minden idők huszárjainak emlékére, kik ártatlanul lettek áldozatai a történelmi korszakok különböző érdekeinek, alakult az egyesület. Néhány lelkes kezdeményező (Tóth Kálmán, Bedők János, Bolla Kálmán és Varga Sándor) irányításával 1992. június 30-án - az országban hatodikként - megalakult a Pápai Huszár Egyesület. 25 felnőtt taggal, három kishuszárral, 6 fő pártoló taggal indult útjára ez a nagyszerű vállalkozás. Az alapító tagok szinte valamennyien a Pápai Lovas Iskolában kezdtek lovagolni. Itt született az élethosszig tartó szerelem a lovakkal, és itt szövődtek azok a barátságok is, amelyek az egyesület létrejöttét megalapozták. A lovas kultúra és a huszárság tiszteletét „igazi” huszártól tanulhatták, hiszen a Lovas Iskola egyik vezetője Hajnóczky Béla huszárként teljesített szolgálatot a II. világháború idején. Több egyesületi tagnak van saját hátafője, így közvetlenül ismeri a lótarthatás örömeit és gondjait. Mivel az egyesületet Pápa és környékének huszár és katonai hagyományainak ápolására hozták létre, ezért történelmünk különböző korszakainak lovas katonáját is szerették volna megjeleníteni. Így történt, hogy 1992. augusztus 20-i ünnepségen honfoglaló magyar ruházattal és felszereléssel jelentek meg. Még ezen a nyáron ló rend kuruc kori dolmányt és süveget varratott az egyesület. Ebben a felszerelésben még ezen az őszön megrendezett Játékfesztiválon mutattak be lovas karusszelt.

Természetesen a fő cél a 7. honvéd huszárezred hagyományainak ápolása volt. Már a kezdeti időszakban részt vettek a hazai és külföldi huszártalálkozókon, bemutatókon, felvonulásokon, koszorúzási és megemlékező ünnepségeken, hagyományörző összejöveteleken. A tervek között az is szerepelt, hogy külsőleg megjelenítsék a huszárezred lovas katonáját. Sok-sok forrásmunka tanulmányozása után sikerült elkészíttetni a 7-es honvédhuszárok egyenruháját, amely zöld csákóból, buzérvörös nadrágból, sötétkék színű atillából és mentéből állt. A szükséges nyergek, kantárok és egyéb felszerelések beszerzésére is sor került. Ahhoz, hogy méltó módon tudjanak megemlékezni dicső elődeinkről, az Esterházy út sarkán található huszár emlékmű rendbetételét, tisztítását tűzték ki célul, amely önerőből 1993-ban valósulhatott meg. Ettől kezdve minden év augusztusában megemlékeztek az 1914-ben gyilkos rohamban elesett hős pápai és érsekújvári huszárokról. Az utóbbi években, rendhagyó módon augusztus 17-én tartják a Pápai Hősök Napját, amely alkalomkor az I. és II. világháborúban elesettek emlékére helyezi el Pápa Város Önkormányzata, oktatási intézményei és a hozzátartozók az emlékezés koszorúit. Az egyesület gondolt a háború poklát megjárta katonákra is. Hősök napi rendezvényeik minden esetben Bajtársi Találkozóval értek véget, ahol közös ebéd és borozgatás mellett eleveníthették fel élményeiket az idős katonák és leventék.

Az évente megrendezésre kerülő augusztusi huszárparádákra és megemlékezésekre meghívást kaptak barátaik más egyesületekből. Kezdetben Döbröntén, majd Attyapusztán tartották a katonai regula szerint zajló huszártáboraikat. Pápa Város Önkormányzata és lakossága kérésére ezeket a huszártáborokat hamarosan a Pápai Lovas Iskola területén

rendezték meg, ahol történelmi lovasjátékokat mutattak be az érdeklődőknek. Ezek a huszártáborok minden résztvevő hagyományörző katonának és nézőnek is feledhetetlen élményt nyújtottak. 1996-tól a Történelmi Játékok városi rangú rendezvény lett, amely minden évben több ezer látogatót vonzott. A játékokon szereplő, alkalmanként több mint száz szereplőt a más városokból érkező hagyományörzőkön kívül a pápai egyesületekből toborozták. Született egy zenekar is. A hazájuktól távol szolgáló, harcoló magyar katonák, különösen a huszárok büszkesége és honvágya gyönyörű népdalkincset szült. Bátran kijelenthetjük, hogy ezek a katonadalok a feledés homályába merültek volna, ha a hagyományörzők táboraikban az esti tábortüzek mellett nem kezdték volna el dúdolgatni apáink, dédapáink énekeit.

Az egyesület szerves része a Győri Lovas Nemzetőr Díszszakasz, amelynek alapítója és parancsnoka Vigh Attila. A Veres Péter Mezőgazdasági Szakközépiskola diákjaiból szervezett, az iskola által példásan támogatott kis csapat valóban a huszár katonai rendet, fegyelmet, a ló szeretetét és tiszteletét tanítja meg a fiataloknak. A városi és társ hagyományörző egyesületekkel való kapcsolatok az alapjai a történelmi rendezvényeknek, bemutatóknak. Emlékművek koszorúzásán, hősök napi megemlékezéseken huszáraik lóval, vagy ló nélkül rendszeresen részt vesznek. 2015-ben az egyesület küldöttsége részt vett Lengyelországban, a gorlicei áttörés 100 éves évfordulóján rendezett nagyszabású ünnepségsorozaton. A kiválóan szervezett megemlékezések részeként megkoszorúzták a harcokban elesett magyar katonák lelkiismeretesen rendben tartott sírjait. Több képzőművészeti és történelmi kiállítás létrehozásában, valamint könyvek kiadásában is részt vett az egyesület. A Pápai Huszár Egyesületet 2008. március 15-én Pápa Város Díszoklevelével tüntette ki Pápa Város Önkormányzata.

7. Indokolás az értéktárba történő felvétel mellett:

Az egyesületet az alapító tagság lovakhoz és lovagláshoz fűződő szeretete és a magyar huszár iránt érzett mélyes tisztelete hozta életre. A Pápai Huszár Egyesület célul tűzte ki a magyar lovas és huszár hagyományok felélesztését, ápolását, hogy minél többen ismerhessék meg nemzeti múltunkban, de a világtörténelemben is jelentős szerepet játszó huszárság történetét, kultúráját.

8. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források):

Fülöp Tibor Zoltán: A szabadságharc hagyományörző serege (Zrínyi kiadó 2018.)

101.-105. oldal, 225.-227. oldal, 253.-254. oldal

papa-ma.hu A Nagy Háború emlékezete (cikk, 2018.11.11.)

papa-ma.hu Százhetven éve volt az ihási csata (cikk, 2019.06.26.)

papa-ma.hu Pápai Hősök Napja 2019. (cikk, 2019.08.18.)

papa-ma.hu A pápai hősökre emlékeztek (cikk, 2020.08.16.)

VTV Pápa Híradó, 2019.08.19. hétfő

https://www.youtube.com/watch?v=l2MYU8_GIk&list=PL7EF56D02C16324FC&index=225

VTV Pápa Híradó, 2020.01.13. hétfő

<https://www.youtube.com/watch?v=rLLfjNVRf24&list=PL7EF56D02C16324FC&index=133>

VTV Pápa Híradó, 2020.08.17. hétfő

<https://www.youtube.com/watch?v=XuJApnJtDD8&list=PL7EF56D02C16324FC&index=21>

9. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: www.papaihuszar.hu

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés *m*) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő támogató levele mellékelve.

3. A javaslatban megadott adatok kezelésére, illetve a benyújtott teljes dokumentáció, - ideértve a csatolt dokumentumok, saját készítésű fényképek és filmek felhasználására is - vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

A csatolt fényképek a Pápai Huszár egyesület tulajdonát képezik. Az egyesület elnökének, Bolla Kálmánnak a közléssel kapcsolatos hozzájáruló nyilatkozata mellékelve.

Pápai Huszár Egyesület

8511 Pápa, Laki u. 16. Mobil: +36-20/235-7881 E-mail: huszar@papaihuszar.hu
Web: www.papaihuszar.hu

Pusztai Tamás részére

Tárgy: Engedély

Tisztelt Pusztai Tamás Úr!

A Pápai Huszár Egyesülethez eljuttatott kérése alapján, hozzájárulok, hogy egyesületünk digitális archívumában található fényképek másolatait Pápa Város Önkormányzatának Települési Értéktárhoz benyújtott javaslatához mellékként csatolja. (A fotók felhasználását egyben a pápai Értéktár Bizottság kiadványaiban is engedélyezem.)

Felhívom szíves figyelmét, hogy a javaslatban szerepeltetett fotókat bármilyen, nem Értéktári kiadványban, egyéb internetes felületen megjelentetni, harmadik félnek átadni, csak az egyesület mindenkori elnökének előzetes engedélyével lehetséges!

További munkájához sok sikert kívánok!

Pápa, 2020. október 19.

Üdvözlettel:

Pápai Huszár Egyesület
8511 Pápa, Laki u. 16.
Adószám: 18910519-1-19
B.szám: 73900432-10016855

Bolla Kálmán
Pápai Huszár Egyesület
elnök

AJÁNLÁS

Tisztelettel ajánlom a döntéshozók számára a Pápai Huszár Egyesületet az értéktárba történő felvételre.

A közel három évtizede alakult egyesület a magyar lovas és huszár hagyományok felélesztését, megőrzését és minél szélesebb körben történő megismertetését tűzte ki célul.

Ennek érdekében a régióban rendszeresen tartanak ismeretterjesztő előadásokat, látványos történelmi eseményeket felidéző úgynevezett történelmi játékokat korhű ruhában. Minden helyi és környékbeli nemzeti ünnepen részt vesznek az egyesület tagjai, de nemcsak idehaza, hanem külföldön is rendszeresen képviselik hazánkat. Több huszársághoz kötődő kiállítás aktív résztvevői.

Mindezekre és a fel nem sorolt, de közismert tényekre figyelemmel kérem az egyesület kérését támogatni szíveskedjenek.

Tisztelettel:

Dr. Kovács Zoltán
országgyűlési képviselő